

Wniosek o rozłożenie na raty zaległości podatkowej

Informacje ogólne

Rozłożenie na raty

Podatki musi płacić każdy, i to w terminie. Zdarza się jednak, że podatnik nie może wywiązać się z tego obowiązku. Nie powinien wówczas czekać beczynnie na sankcje ze strony organu podatkowego, tylko zwrócić się z prośbą o rozłożenie płatności na raty. Organ podatkowy, podejmując decyzję o rozłożeniu na raty, dzieli – na wniosek podatnika – kwotę należności na części, wyznaczając kolejne terminy ich płatności. Żeby jednak tak się stało, podatnik musi wystąpić z wnioskiem.

ZAPAMIĘTAJ

Organ podatkowy może rozłożyć na raty podatek lub zaległość podatkową tylko na wniosek.

Ulga uznaniowa

Możliwość rozłożenia na raty kwot należnych fiskusowi to jedna z ulg uznaniowych, co oznacza, że jej przyznanie zależy wyłącznie od decyzji organu podatkowego. Organ może, ale

wcale nie musi, przychylić się do wniosku, i to nawet jeśli podatnik spełni wszystkie przesłanki przewidziane do rozłożenia na raty podatku lub zaległości podatkowej.

Termin złożenia wniosku

Jeżeli wnioskiem objęte jest rozłożenie na raty podatku, wniosek musi być złożony przed upływem terminu jego płatności. Co do zasady, terminy płatności podatku określają przepisy prawa podatkowego. Tylko wtedy, gdy obowiązek podatkowy powstaje na mocy decyzji organu podatkowego, termin płatności podatku wynosi 14 dni od dnia doręczenia decyzji ustalającej wysokość należnego podatku. Jeśli w tych terminach podatnik nie zapłaci podatku – powstanie zaległość podatkowa. I wówczas wniosek o rozłożenie na raty musi dotyczyć nie tylko zaległości podatkowej, ale również odsetek od tej zaległości.

PULAPKI

Jeśli podatnik nie zapłaci podatku w terminie określonym w przepisach prawa podatkowego albo w terminie wynikającym z decyzji organu podatkowego, powstaje zaległość podatkowa.

Wnioskodawca

Z wnioskiem o rozłożenie na raty może wystąpić podatnik, płatnik oraz inkasent w odniesieniu do należności od nich przypadających, a także spadkobierca podatnika lub płatnika oraz osoba trzecia. Płatnikiem, jak również inkasentem może być osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej. Inkasent jest

obowiązany do pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu, a płatnik jest zobowiązany dodatkowo obliczyć podatek. Płatnikiem jest pracodawca.

Uzasadnienie wniosku

Podstawą do uwzględnienia wniosku są sytuacje uzasadnione ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym. Oba pojęcia nie zostały sprecyzowane przez ustawodawcę. Uogólniając, interes publiczny oznacza konieczność respektowania wartości wspólnych dla całego społeczeństwa, takich jak sprawiedliwość, bezpieczeństwo, zaufanie obywateli do organów władzy, sprawność działania aparatu państwowego, korektę błędnych decyzji. Ważny interes podatnika to przede wszystkim taka sytuacja, która z powodów nadzwyczajnych, losowych nie pozwala na uregulowanie należności podatkowych.

Zarówno kryterium ważnego interesu podatnika, jak i interesu publicznego musi być oceniane przez organy podatkowe indywidualnie. Dlatego w każdej sytuacji organ będzie uwzględniał okoliczności konkretnej sprawy. Aby ustalić ważny interes podatnika organ powinien sprawdzić przede wszystkim jego sytuację majątkową oraz to, jakie skutki dla podatnika i jego rodziny wywołałaby konieczność zapłacenia podatku. Okolicznościami przemawiającymi za przyznaniem ulgi w postaci rozłożenia na raty podatku lub zaległości podatkowej może być poza trudną sytuacją finansową również sytuacja zdrowotna podatnika będąca następstwem zdarzeń losowych uniemożliwiających podatnikowi zapłatę podatku. Z drugiej jednak strony, organ podatkowy musi pamiętać, że nie można podatnika zbyt pochopnie zwalniać z obowiązku zapłaty podatku. Dlatego nie każdy interes podatnika będzie automatycznie podlegał ochronie, a jedynie taki, który zagraża egzystencji podatnika.

Co podlega rozłożeniu na raty

Organ podatkowy – jeśli istnieją ku temu podstawy – może rozłożyć na raty:

- zapłatę podatku,
- zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę,
- odsetki określone w decyzji.

Ten ostatni przypadek dotyczy sytuacji, gdy w postępowaniu podatkowym, po zakończeniu roku podatkowego lub innego okresu rozliczeniowego organ podatkowy stwierdzi, że podatnik mimo ciążącego na nim obowiązku nie złożył deklaracji, np. PIT w podatku dochodowym. Stanie się tak również w razie stwierdzenia, że wysokość zaliczek zapłaconych przez podatnika jest inna niż wykazana w deklaracji lub zaliczki nie zostały zapłacone w całości lub w części. W takim przypadku organ wyda decyzję, w której określi wysokość odsetek za zwłokę na dzień złożenia zeznania podatkowego za rok podatkowy lub inny okres rozliczeniowy, a jeśli podatnik nie złożył zeznania w terminie – organ wyda decyzję określającą wysokość odsetek na ostatni dzień terminu złożenia zeznania, przyjmując prawidłową wysokość zaliczek. Wniosek o rozłożenie na raty może dotyczyć płatności tak naliczonych odsetek.

Jak przygotować wniosek

GP RADZI

Przed sporządzeniem wniosku podatnik powinien sprawdzić, czy nie upłynął termin płatności podatku. Jeżeli na zapłatę podatku mamy jeszcze czas, a nasza sytuacja nie pozwala na zapłatę w terminie całej należności, możemy poprosić o rozłożenie na raty podatku. Po upływie terminu płatności możemy wnioskować jedynie o rozłożenie na raty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę. Warto także zastanowić się, czy sytuacja ma charakter wyjątkowy i czy podatnik – obiektywnie oceniając sytuację – może liczyć na przyznanie ulgi.

Krok 1

OZNACZANIE WNIOSKODAWCY. We wniosku należy podać imię i nazwisko osoby wnioskującej, adres miejsca zamieszkania lub pobytu, a także NIP. W przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą czy organizacji niemającej osobowości prawnej konieczne jest podanie pełnej nazwy firmy, adresu siedziby albo miejsca prowadzenia działalności oraz numerów NIP i REGON. Warto pamiętać, że jeżeli wniosek nie zawiera adresu, organ pozostawia go bez rozpatrzenia.

Krok 2

OZNACZANIE ORGANU. Należy określić organ podatkowy, do którego kierowana jest prośba, podając nazwę organu i jego adres. Wniosek adresujemy do naczelnika.

Krok 3

ZAKRES ŻĄDANIA. Wniosek powinien zawierać informację, o co wnioskujemy. Niezbędne jest także określenie, jakie należności mają być rozłożone na raty i na ile rat, a także czy mają być one równe. Możemy też ewentualnie wskazać terminy spłat i podstawę prawną.

Krok 4

UZASADNIENIE. Podatnik powinien podać okoliczności uzasadniające istnienie ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego. Powinien opisać swoją sytuację, przedstawić powody, dla których nie może zapłacić podatku, i wskazać okoliczności, które uzasadniają rozłożenie na raty płatności.

Krok 5

PODPIS. Wniosek trzeba koniecznie podpisać, przy czym powinien być to podpis własnoręczny.

Krok 6

ZAŁĄCZNIKI. W uzasadnieniu wniosku pomocne będą dokumenty potwierdzające przedstawione fakty. Mogą to być np. zaświadczenia lekarskie, zaświadczenia z zakładu pracy czy potwierdzające status bezrobotnego itp. Załączniki należy wymienić we wniosku i oryginały dokumentów lub kopie dołączyć do niego.

Formalności

Wniesienie wniosku

Wniosek najlepiej wysłać listem poleconym lub złożyć osobiście, żądając potwierdzenia jego złożenia.

Konieczne będzie też zapłacenie opłaty prolongacyjnej, czyli swego rodzaju oprocentowania „kredytu podatkowego”, jaki został udzielony podatnikowi w wyniku rozłożenia na raty płatności podatku lub zaległości podatkowej. Wysokość opłaty prolongacyjnej i terminy wpłat określa organ podatkowy. Ustalana jest ona od kwoty podatku lub zaległości podatkowej, a jej stawka wynosi 50 proc. stawki odsetek za zwłokę. Opłata nie zostanie ustalona, gdy przyczyną rozłożenia na raty były klęska żywiołowa lub wypadek losowy.

Usunięcie braków

Jeżeli wniosek trzeba poprawić albo uzupełnić, organ podatkowy musi wezwać wnioskodawcę do usunięcia braków w terminie 7 dni z pouczeniem, że niewypełnienie tego obowiązku spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

Konsekwencje rozpatrzenia wniosku

Wniosek może zostać przez organ podatkowy rozpatrzony pozytywnie lub negatywnie. W obu przypadkach wnioskodawca musi pamiętać o swoich obowiązkach i o przysługujących mu prawach.

Odpowiedź negatywna

W przypadku odpowiedzi negatywnej możemy kwestionować rozstrzygnięcie organu I instancji, czyli naczelnika urzędu skarbowego. Ulgi w spłacie podatku są co prawda ulgami uznaniowymi, ale decyzje organów podatkowych nie mogą być dowolne. Decyzję negatywną, tak jak każdą inną decyzję, można zakwestionować w trybie odwołania do II instancji (czyli od decyzji naczelnika urzędu skarbowego do dyrektora izby skarbowej), a następnie – ewentualnie – można skierować sprawę do sądu administracyjnego.

Odpowiedź pozytywna

Bardzo ważne są też obowiązki podatnika w przypadku decyzji pozytywnej. Rozłożenie na raty płatności należności podatkowych nie oznacza, że nie trzeba ich uiszczać. Podatek czy zaległość muszą być zapłacone, a jedyne, co zyskuje podatnik, to przesunięcie w czasie tego obowiązku. W razie rozłożenia na raty podatku lub zaległości podatkowej nowym terminem płatności należności będzie dla podatnika dzień, w którym, zgodnie z decyzją organu podatkowego, powinna nastąpić zapłata poszczególnych rat, na jakie został rozłożony podatek lub zaległość podatkowa wraz z odsetkami za zwłokę. Oznacza to, że podatnik musi płacić podatek w nowych terminach płatności wskazanych w decyzji. Jeżeli podatnik zaniedba ten obowiązek i w terminie określonym w decyzji nie zapłaci którejkolwiek z rat, na jakie został rozłożony podatek lub zaległość podatkowa wraz z odsetkami za zwłokę, terminem płatności podatku lub zaległości podatkowej objętej ratą staje się odpowiednio termin pierwotny. Czyli podatnik wraca wtedy do punktu wyjścia. Cała sytuacja wygląda tak, jakby w ogóle nie było decyzji rozkładającej na raty zapłatę podatku czy zaległości.

PULAPKI

W przypadku niezapłacenia raty podatku w terminie określonym decyzją trzeba będzie zapłacić należność wraz z odsetkami liczonymi tak, jakby decyzja o rozłożeniu na raty nie została w ogóle wydana.

WAŻNY ADRES

Ministerstwo Finansów

ul. Świętokrzyska 12

00-916 Warszawa

tel. (0-22) 694 55 55

e-mail: kancelaria@mofnet.gov.pl

www.mf.gov.pl

Adresy izb i urzędów skarbowych:

www.mf.gov.pl

www.infor.pl

PODSTAWA PRAWNA:

- **Art. 67a ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. nr 8, poz. 60 z późn. zm.).**

Aleksandra Tarka